

Quickscan Flora- en faunawet voor uitbreiding van een zorgboerderij aan Eastwei 4 te Oppenhuizen.

Quickscan Flora- en faunawet voor uitbreiding van een zorgboerderij aan Eastwei 4 te Oppenhuizen.

Status

Definitief

Datum

19 januari 2016

Handtekening

Wijnanda Hulsegge

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Methode	5
1.4 Plangebied	6
1.5 Voorgenomen ontwikkeling	6
2 Flora en fauna op de locatie: voorkomen, effecten en vervolg	8
2.1 Flora	8
2.2 Vogels	8
2.3 Vleermuizen	9
2.4 Overige zoogdieren	9
2.5 Reptielen en amfibieën	9
2.6 Vissen	10
2.7 Overige soorten	10
2.8 Licht beschermde soorten	10
3 Conclusie	11
3.1 Samenvatting beschermde soorten	11

3.2	Samenvatting effecten en vervolg	11
-----	----------------------------------	----

4	Literatuur en bronnen	13
---	-----------------------	----

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Op de locatie van Philadelphia Zorg in Oppenhuizen (Friesland) wordt uitbreiding van de zorgboerderij voorzien. Effecten op beschermde flora en fauna als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Buro Bakker is gevraagd om middels een verkennende toetsing (quickscan) eventueel aanwezige beschermde flora en fauna in beeld te brengen en de effecten van de gewenste ontwikkeling op deze soorten te beoordelen.

Met de quickscan wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn of kunnen zijn. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten voor deze soorten, leidt de quickscan tot aanbevelingen voor vervolgstappen. Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt wordt binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

1.2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming is hierbij uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt een aantal veelal zeldzame of kwetsbare planten- en diersoorten. Relevant zijn in het kader van deze quickscan vooral de bepalingen die van toepassing zijn op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. De Flora- en faunawet is overal in Nederland van toepassing, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten.

Er worden in de Flora- en faunawet drie verschillende beschermingsniveaus gehanteerd: een lichte, een matige en een zware bescherming. Voor soorten met een lichte bescherming geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Bij matig en zwaar beschermde soorten zijn mitigerende maatregelen van toepassing als effecten van de gewenste ontwikkeling niet uitgesloten kunnen worden. Dit betekent dat ontwerp, planning en/of uitvoering afgestemd moeten worden op de beschermde soorten, zodanig dat de functionaliteit van de verblijfplaats van deze soorten behouden blijft. Een ontheffingsprocedure treedt in werking als mitigatie niet mogelijk is.

Het plangebied is gelegen buiten de Natura 2000-gebieden de Witte & Zwarte Brekken en Sneekermeergebied, op respectievelijk 1 km en 2 km afstand. Beide gebieden zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). De Natura 2000-gebieden zijn alleen aangewezen voor vogels met respectievelijk de complementaire doelsoorten Noordse woelmuis en Meervleermuis en Noordse woelmuis. Effecten op deze soorten als gevolg van verstoring door geluid van de bouwwerkzaamheden worden niet verwacht, omdat de werkzaamheden kleinschalig en lokaal van aard zijn. De bouwwerkzaamheden hebben hierdoor geen effecten op deze Natura 2000-gebieden. In het vervolg van deze rapportage is daarom alleen de Flora- en faunawet als toetsingskader van toepassing.

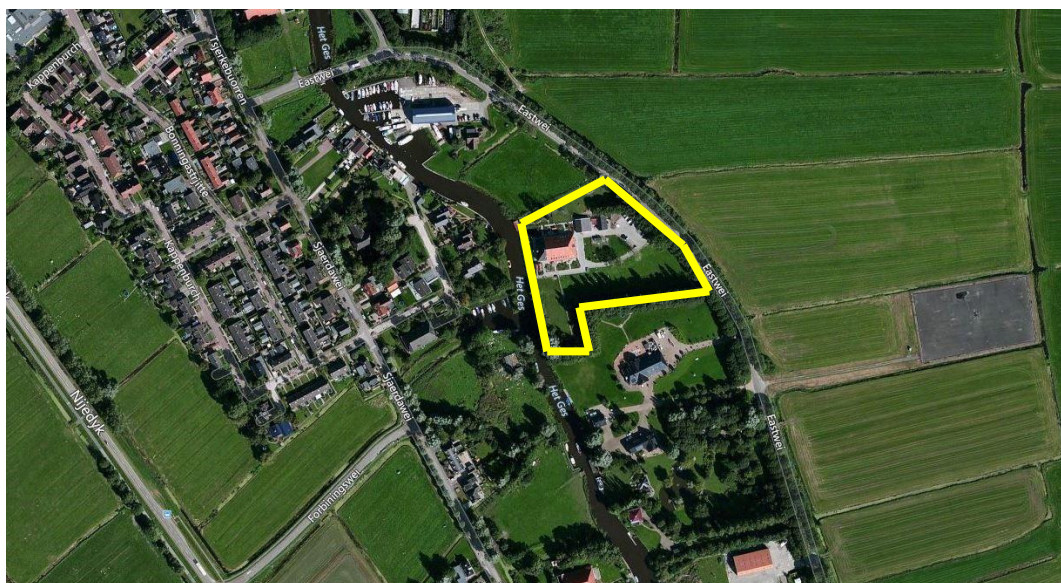
1.3 Methode

Om een indruk te krijgen van de (potentiële) natuurwaarden is op 12 januari 2016 een veldbezoek gebracht. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Voor

de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn daarnaast de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst). Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten op basis van terreinkenmerken en expert judgement.

1.4 Plangebied

De zorgboerderij is gelegen aan Eastwei 4 in Oppenhuizen (gemeente Súdwest-Fryslân). De locatie is landelijk gelegen in relatief open agrarisch terrein. Op de kavel is in de huidige situatie een zorgboerderij aanwezig met een beperkt hoeveelheid kleinvee. Aan de westkant grenst het perceel aan een vaart (It Ges). Verder is het terrein omgeven door bomenrijen. Erfbeplanting is zeer schaars aanwezig.

Figuur 1 Locatie van het plangebied. Luchtfoto: Bingmaps, 2016.

Figuur 2 Impressie van het plangebied.

1.5 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen uitbreiding bevat diverse werkzaamheden. Inpandig wordt de boerderij verbouwd. Aan de oostkant wordt een nieuw pand gebouwd wat in verbinding komt te staan met de huidige

boerderij. De huidige dagbesteding en kapschuur worden gesloopt en verplaatst. Verder zijn diverse veranderingen aan de erfinrichting voorzien.

Figuur 3 Tekening van de bestaande situatie (boven) en de nieuwe situatie (onder). Tekening: Achterbosch Zantman Architecten, 2014.

2 | Flora en fauna op de locatie: voorkomen, effecten en vervolg

In de paragrafen 2.1 tot en met 2.7 wordt de (mogelijke) aanwezigheid van zwaar en matig zwaar beschermde flora en fauna besproken. De mogelijke aanwezigheid van deze soorten kan leiden tot de aanbeveling voor vervolgonderzoek of tot een mitigatieopgave. In paragraaf 2.7 wordt ingegaan op de aanwezigheid van licht beschermde soorten. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepaling. Tevens worden de effecten beoordeeld die de voorgenomen ontwikkeling heeft op beschermde flora en fauna.

2.1 Flora

Voorkomen

In het plangebied is uitsluitend algemene (onbeschermde) of gecultiveerde flora aanwezig. Beschermde flora kan op voorhand worden uitgesloten door het ontbreken van het geschikte biotoop. De bodem is te voedselrijk en er ontbreken geschikte muren voor beschermde muurflora.

Effecten en vervolg

Beschermde flora is niet aanwezig, ook ontbreekt geschikt habitat. Effecten en vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

2.2 Vogels

Voorkomen

Jaarrond beschermde soorten

Jaarrond beschermde vogelnesten kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen bomen die groot genoeg zijn om horsten van roofvogels of nesten van uilen en Roeken te kunnen bevatten. De boerderij bevat geen potenties voor nesten van soorten als Huismus en Gierzwaluw. Huismussen betreden ruimtes onder dakpannen vaak via de dakgoot. Op de locaties waar de nieuwbouw wordt aangebouwd, is de dakgoot van de boerderij laag, wat door factoren als verstoring onaantrekkelijk is voor Huismussen (Soortenstandaard Huismus, 2014). Bovendien is de hellingshoek van het dak hier te stijl waardoor Huismussen moeilijk onder de dakpannen omhoog kunnen kruipen. Gierzwaluwen kunnen op basis van biotoopeigenschappen worden uitgesloten. De dakpannen sluiten goed aan waardoor invliegopeningen ontbreken. De vogels komen bovendien alleen in een stedelijke omgeving voor en zijn in landelijk gebied zeer schaars aanwezig in dorpen (Soortenstandaard Gierzwaluw, 2014).

Algemene broedvogels

In de schaarse begroeiing is beperkt broedgelegenheid aanwezig voor enkele algemene broedvogels. Het gaat daarbij om soorten als Houtduif, Merel en Winterkoning. De boerderij zelf bevat ook beperkt potenties voor soorten die in nissen en kieren broeden, zoals Witte kwikstaart, Spreeuw en Winterkoning.

Effecten en vervolg

Nesten van jaarrond beschermde vogels kunnen worden uitgesloten. Effecten of vervolgstappen zijn hiervoor niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van algemene broedvogels. Nesten van algemene broedvogels die in gebruik zijn, zijn zwaar beschermd en mogen op dat moment niet worden vernietigd of verstoord. Door de vegetatie op plekken waar deze

moet wijken of waar gewerkt wordt buiten het broedseizoen reeds te verwijderen verdwijnt broedgelegenheid en komen deze soorten niet tot broeden. Aan de buitenzijde van de boerderij wordt slechts zeer beperkt gewerkt. Negatieve effecten op algemene broedvogels zijn op deze locatie uitgesloten. Het broedseizoen loopt van half maart tot half augustus.

2.3 Vleermuizen

Voorkomen

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek is de bebouwing gecontroleerd op aanwezigheid van sporen. De zolder van de boerderij is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen zoals Gewone grootvleermuis, omdat de zolder in zijn geheel is afgetimmerd. Bomen met holtes zijn niet aanwezig en de bebouwing bevat geen geschikte invliegopeningen voor vleermuizen. Holtes en kieren zijn beperkt aanwezig maar ondiep en vaak op onvoldoende hoog. Vleermuizen hebben enige afstand onder de opening nodig om te kunnen in- en uitvliegen (Dietz. et al, 2011). Bovendien liggen de dakpannen strak tegen elkaar aan waardoor ook daar geen ruimtes voor vleermuizen zijn om toegang te krijgen tot verblijfplaatsen. Verblijfplaatsen van zwaar beschermde vleermuizen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

Belangrijke vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen zoals Meervleermuis, Watervleermuis en Gewone dwergvleermuis kunnen aanwezig zijn over de vaart It Ges en langs de bomenlaan langs de Eastwei. Vliegroutes over het erf kunnen worden uitgesloten door het gebrek aan lijnvormige elementen.

Belangrijk foerageergebied

Het erf wordt hooguit beperkt gebruikt als foerageergebied van vleermuizen. Waterpartijen of door bomen beschutte veldjes zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De vaart kan wel gebruikt worden als foerageerplek voor Watervleermuis maar deze ligt buiten het plangebied. Belangrijk foerageergebied is niet aanwezig.

Effecten en vervolg

Negatieve effecten op vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn derhalve niet aan de orde.

2.4 Overige zoogdieren

Voorkomen

Verblijfplaatsen van zwaardere beschermde zoogdieren kunnen worden uitgesloten. Alleen de matig zwaar beschermde Steenmarter heeft hooguit marginaal leefgebied op het erf. Er werden geen sporen (krabsporen, uitwerpselen, prooi-resten etc.) aangetroffen die duiden op een verblijfplaats op het erf. Er is hooguit leefgebied aanwezig voor een aantal licht beschermde soorten.

Effecten en vervolg

Verblijfplaatsen van soorten met een matig zware of zware bescherming zijn uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

2.5 Reptielen en amfibieën

Voorkomen

Het voorkomen van reptielen of zwaardere beschermde amfibieën kan op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet voor in de omgeving en het plangebied biedt bovendien geen geschikt leefgebied. In het plangebied zelf zijn geen sloten of vijvers aanwezig. De oevers van It Ges, net buiten het plangebied zijn hard en slechts in beperkte mate geschikt voor enkele algemene en licht beschermde soorten amfibieën.

Effecten en vervolg

Reptielen en amfibieën met een juridisch zwaardere bescherming zijn niet aanwezig. Effecten en vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

2.6 Vissen

Voorkomen

Water in het plangebied is niet aanwezig. Werkzaamheden aan de rand van It Ges zijn dusdanig kleinschalig dat effecten op vissen op voorhand zijn uitgesloten.

Effecten en vervolg

Het voorkomen van vissen kan worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

2.7 Overige soorten

Voorkomen

Het voorkomen van overige soorten met een juridisch zwaarder beschermingsregime (libellen, dagvlinders en andere ongewervelden) kan op voorhand worden uitgesloten. Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig of zijn op basis van verspreidingsgegevens uit te sluiten.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.8 Licht beschermde soorten

Voorkomen

In het plangebied is leefgebied aanwezig voor een gering aantal licht beschermde soorten. Het betreft de volgende soorten:

- Zoogdieren: Egel, Veldmuis, Huisspitsmuis, Bosmuis.
- Amfibieën: Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander

Effecten en vervolg

De negatieve effecten op licht beschermde planten en dieren leiden niet tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft allemaal algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling. Schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet). Voor de (mogelijk) aanwezige licht beschermde soorten is eenvoudig te voldoen aan de zorgplicht. Door de vegetatie enkele dagen voor aanvang van het werk kort af te maaien worden de dieren gestimuleerd het plangebied te verlaten.

3 | Conclusie

3.1 Samenvatting beschermde soorten

Op basis van de quickscan kan met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna het volgende worden geconcludeerd:

- Er is beperkt broedgelegenheid aanwezig voor enkele algemene soorten vogels;
- Er is leefgebied voor een aantal licht beschermde zoogdieren en amfibieën.

3.2 Samenvatting effecten en vervolg

Algemene broedvogels

- Door de vegetatie op plekken waar deze moet wijken of waar gewerkt wordt buiten het broedseizoen reeds te verwijderen verdwijnt broedgelegenheid en komen deze soorten niet tot broeden;
- Dit loopt voor de aanwezige soorten van half maart tot half augustus.

Zorgplicht

- De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen;
- Door de aanwezige vegetatie voor het werk kort af te maaien zullen kleine (licht beschermde) dieren gestimuleerd worden het plangebied te verlaten.

4 | Literatuur en bronnen

- Bos, E., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay en I. Wynhoff (*De Vlinderstichting*) (2006); De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (*RAVON*) (redactie) (2009); De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9. Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz, C., Von Helversen O. & D. Nill (2011). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion, Utrecht (vertaling vanuit het Duits).
- DR-loket (2009); Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten Flora- en faunawet.
- Kapteyn, K. (1995); Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.

Websites: , www.zoogdiervereniging.nl, www.ravon.nl,
www.vogelbescherming.nl, www.sovon.nl,

Colofon

Opdrachtgever

Grontmij Nederland

Contactpersoon

Dhr. T. Deuling

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

Ir. M.S. van Kerkvoorde

Rapportage

Ing. M.W. Bokje

Veldwerk

Ing. M.W. Bokje

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2016); Quickscan Flora- en faunawet voor
uitbreiding van een zorgboerderij aan Eastwei 4 te Op-
penhuizen.. Rapport P15305, Assen.

Foto's: M.W. Bokje